

Santorini (Thíra)

Martine Hogervorst

Colofon

© 2024 Odyssee Reisgidsen vof | odyssee-reisgidsen.nl

© 2024 Martine Hogervorst

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Eerste druk 2024

ISBN 9789461231819

NUR 512

Tekst: Martine Hogervorst

Serieredactie: Bartho Hendriksen en Leo Platvoet

Foto's: Frank Lodder (lodderphotography.myportfolio.com) en Martine Hogervorst, tenzij anders aangegeven.

Kaarten: UvA Kaartenmakers, Amsterdam | uva-kaartenmakers.nl

Foto cover: Fira gezien vanuit het noorden met de Mesa Vouno op de achtergrond. Foto Frank Lodder

Foto titelpagina: Uitzicht op de vulkaaneilanden vanaf Firostefáni. Foto Martine Hogervorst

Foto pag. 6: Steegjes en trappetjes in de burcht van Emborió.

Odyssee Reisgidsen

Odyssee Reisgidsen levert zijn titels als paperback of als e-book. Paperbacks zijn verkrijgbaar bij de (reis)boekhandels, via online boekhandels of de Odyssee-website. De e-books zijn verkrijgbaar via de Odyssee-website en een groot aantal internetplatforms.

Uiteraard proberen wij de geboden informatie zo actueel en accuraat mogelijk te houden. Toch kunnen er onvolkomenheden en fouten in de tekst voorkomen. Odyssee aanvaardt daarvoor geen verantwoordelijkheid.

Odyssee Reisgidsen

Volg Odyssee Reisgidsen op Facebook en Instagram.

odyssee-reisgidsen.nl | info@odyssee-reisgidsen.nl

Voorwoord

Thíra heeft de vorm van een halve maan, is ongeveer 17 kilometer lang en heeft een maximale breedte van 6 kilometer in het midden van het eiland. De Profitis Ilías (568 meter) is de hoogste top van het eiland en maakt deel uit van de Mésa Vounó. In het noorden van het eiland bevindt zich nog een drietal lagere bergen dicht bij elkaar. Thirassía is een stuk kleiner en de hoogste top op dit eiland is de Viglós ten zuiden van Manolás (295 m).

Zowel Santoríni als Thirassía laten zich in geografisch opzicht het best verdelen in de caldera of kraterwand, het binnenland en de kustgebieden. Hoog boven de krater is het uitzicht vaak prachtig, vooral wanneer de zon ondergaat, en de in de steile wand gebouwde grotwoningen en kerkjes zijn zeker de moeite van bezichtiging waard. In het noorden van Santoríni bevinden zich mooie stadjes boven de krater, zoals de hoofdstad Firá, Imerovígli en Oía. Dit gebied is toeristisch behoorlijk ontwikkeld, terwijl het zuiden nog wat rustiger en opener is. Op Thirassía ligt het hoofdstadje Manolás hoog boven de kraterwand.

Het binnenland is minder bekend, maar minstens zo bijzonder. De dorpjes hier zijn vaak in de middeleeuwen gebouwd in erosiegeulen die op de hellingen van de oude vulkaan door het vulkanische puimsteen zijn uitgesleten. Vaak bestaan ze uit smalle paden door de kloven, met grotwoningen aan weerszijde hiervan. Tussen de dorpjes liggen de velden en wijngaarden die vaak op terrassen zijn aangelegd.

Veel reisplezier op Santorini
Martine Hogervorst

Updates

De redactie van deze gids is afgesloten in april 2024. Uiteraard hebben we geprobeerd de geboden informatie zo actueel en accuraat weer te geven. Toch kunnen er onvolkomenheden en fouten in de tekst voorkomen. Odyssee aanvaardt daarvoor geen verantwoordelijkheid
Updates van de gids Drenthe kun je vinden op de Odyssee website:
odyssee-reisgidsen.nl/item/santorini-thira-updates

Inhoudsopgave

Santoríni verkennen

Odyssee's aanraders 7

Een schets van Santoríni 9

Santoríni van streek tot streek

Firá 11

Noord-Thíra 18

Midden-Thíra 27

Zuid-Thirá 41

Thirassía en de Kaméni-eilanden

De eilanden in en rond de krater 52

Paleá en Néa Kaméni 53

Thirassía 55

Achtergrondinformatie

Landschap en bevolking 60

Economie 65

Cultuur 67

Praktische tips

Reizen naar Santoríni 69

Reizen op Santoríni 69

Overnachten 71

Eten en drinken 73

Praktisch ABC

Praktisch ABC 76

Een mondje Grieks 80

Register 85

Kaders

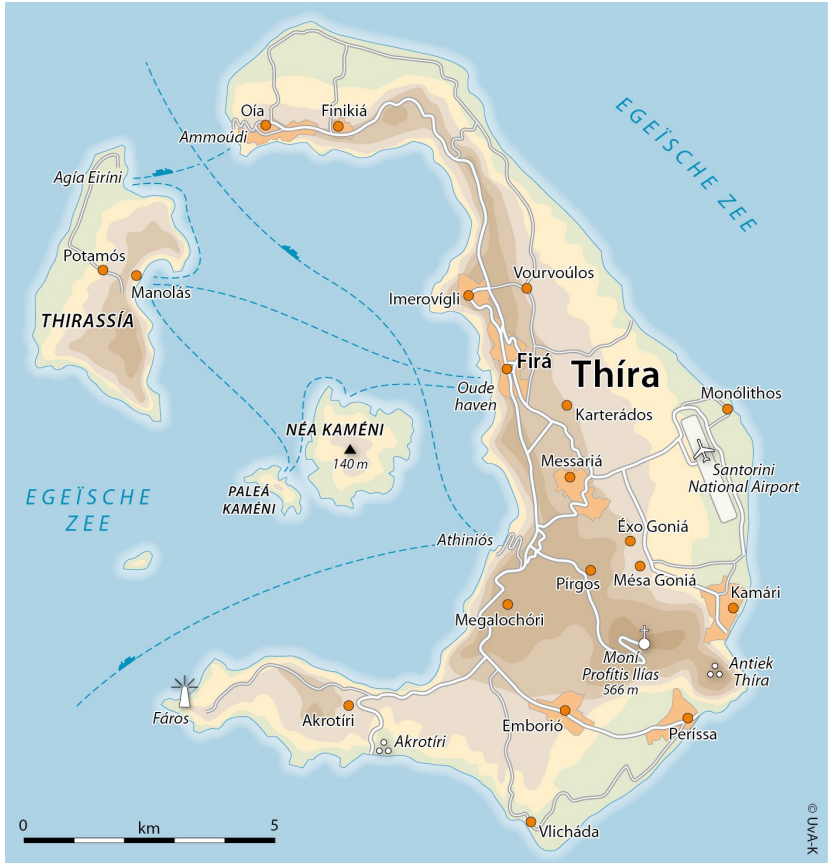
James Theodore Bent 23

De heilige stad van Apollo 34

De ondergang van Atlantis 40

De laatste dagen van Akrotíri 49

Lokale legendes over de vulkaan 55

Odysee's aanraders

De vele gezichten van de vulkaan

- Balanceren op de rand van de actieve vulkaan Néa Kaméni
- Prachtig gevormde puimsteenwanden langs het bijna zwarte strand van Vlicháda
- Zwemmen in de hete bronnen van de oudere vulkaan Paléa Kaméni
- In de rotswand van Kouloúmpo kun je de geschiedenis van de vulkaan terugzien

Op de vulkaan Néa Kaméni

Bijzondere opgravingen en inspirerende musea

- De oude stad Akrotíri, die meer dan 3700 jaar geleden onder as en puimsteen werd begraven
- Het antieke Thera, prachtig gelegen op een kaap boven de diepblauwe zee
- Wandschilderingen en andere fraaie vondsten uit Akrotíri in het Prehistorische Museum van Firá
- Ontdek het eilandleven van vroeger in het Mégaro Ghízi Museum van Firá
- Prachtige oude landkaarten en boegbeelden in het Maritiem Museum in Oía

Oud boegbeeld in het Maritiem Museum te Oía

Middeleeuwse burchten en stadjes

- Emborió: verdwaal in de smalle steegjes met bogen en trappetjes
- Geniet van het fraaie uitzicht en de vele mooie kerkjes in Pírgos
- Skáros, spectaculair gelegen boven de krater
- Het middeleeuwse stadje Akrotiri is nog erg rustig

Een schets van Santoríni

Uitzicht vanaf de Ágios Ioánniskerk in Firá op Skáros en Oía

Santoríni (Grieks: Σαντορίνη) of Thíra (Grieks: Θήρα) is het grootste eiland van een kleine archipel, waar ook Thirassía, Aspronísi en de Kaméni eilanden deel van uitmaken. Alleen Santoríni en Thirassía zijn bewoond, maar laatstgenoemde is veel rustiger en minder op toerisme ingesteld. In de oudheid heette het grootste eiland Thera maar in de middeleeuwen werd het door de Venetianen Santoríni genoemd. Tegenwoordig heet het eiland officieel weer Thíra, maar worden beide namen naast elkaar gebruikt.

Thíra heeft de vorm van een halve maan, is ongeveer 17 kilometer lang en heeft een maximale breedte van 6 kilometer in het midden van het eiland. De totale oppervlakte bedraagt ongeveer 72 km². De Profítis Ilías (568 meter) is de hoogste top van het eiland en maakt deel uit van de Mésa Vounó. In het noorden van het eiland bevindt zich nog een drietal lagere bergen dicht bij elkaar. Thirassía is een stuk kleiner (10 km²) en de hoogste top op dit eiland is de Viglós ten zuiden van Manolás (295 m).

Krater

Zowel Santoríni als Thirassía laten zich in geografisch opzicht het best verdelen in de *caldera* of kraterwand, het binnenland en de kustgebieden. Hoog boven de krater is het uitzicht vaak prachtig, vooral wanneer de zon ondergaat, en de in de steile wand gebouwde grotwoningen en kerkjes zijn zeker de moeite van bezichtiging waard. In het noorden van Santoríni bevinden zich mooie stadjes

Niet alleen is hiervandaan de haven te zien, ver in de diepte, maar ook Firostefáni met het steenrode Nomikós Centrum boven de kraterwand. Het straatje richting het noorden (*Odós Ipapantí*) is al redelijk druk maar nabij de *Odós Spíridon Marinátos*, de weg naar het haventje, is het vaak dringen geblazen vanwege arriverende of vertrekkende groepen toeristen.

hier wél vaak dringen geblazen. In dit opvallende, neoclassicistische gebouw worden veel conferenties gehouden. Vanaf de hoek hoog boven de krater, die *Patsouli* wordt genoemd, is er uitzicht over heel Firá, en iets voorbij de hoek over het noorden van het eiland en Thirassía. De Odós Nomikoú, de weg boven de kraterwand, is vol met winkels, restaurants en bars, en vooral in het hoogseizoen vrij druk.

Hier bevindt zich de **Panagía ton Aghíon Theodóronkerk** ¹³ met een icoon dat in de 16de eeuw uit Rusland zou zijn meegenomen. Het plein hierboven is een geliefde plek om van het uitzicht te genieten of de zon te zien ondergaan, omdat de blauwe koepel dezelfde kleur heeft als de zee hier ver onder, en mooi contrasteert met de witte klokkentoren en muren. Langs de landinwaarts gelegen straatjes bevinden zich nog veel ruïnes, en vooral later op de avond kan het hier wat onheilspellend aandoen omdat er nauwelijks verlichting is.

De **Ágios Gerásimoskerk** ¹⁴ en het dorpsplein met zijn cipressen vormen samen het hart van Firostefáni. Hier, nabij de bushalte, verzamelen zich 's avonds veel jongeren op hun brommers. Richting de *caldera*, aan de linkerkant, is het oudste restaurantje van het eiland te vinden, de al vanaf 1922 bestaande *Taverna Aktaion*. Hier worden allemaal lokale delicatessen zoals *fava*-bonen, kappertjesblad, *chlora* (kaas) en gekruide broodrolletjes geserveerd. Het is maar klein, dus probeer er op tijd bij te zijn!

Taverna Aktaion in Firostefáni

Kontochóri

Het dorpje ten (noord)oosten van Firá, dat hier evenals Firostefáni mee vergroeid is geraakt, heet **Kontochóri**; er staan naar verhouding nog veel ruïnes van de aardbeving van 1956. Omdat hier minder toeristen komen levert een bezoekje een wat authentiekere beeld geeft van het dagelijkse leven in de hoofdstad. Je kunt voorbij Triána Restaurant aan de Odós 25 Martíou rechtsaf slaan en via smalle steegjes richting het oosten naar het **Lignós Folklore Museum** ¹⁵ lopen, dat aan de overkant van de doorgaande weg naar Oía ligt. Het museum is gevestigd in een oude wijnmakerij uit 1861 met prachtige maar lage gewelven, en toont oude werkplaatsen zoals die van de schoenmaker, wever en smid, en een compleet ingerichte grotwoning laat zien hoe de mensen hier vroeger leefden. Het schaduwrijke binnenplein is mooi beplant en biedt uitzicht op de **Ágios Konstantínoskapel**, die open is voor publiek en waarin maar liefst veertien iconen staan opgesteld die afkomstig zijn uit diverse kerkjes in Thíra.

 Lignós Folklore Museum mrt-okt ma-zo 10-14 uur, 18-20 uur • €3

De enige weg naar de rots liep en loopt via een smalle richel ten westen van Imerovígli, waar een hangbrug er destijds voor zorgde dat het fort niet ingenomen kon worden. Sinds de vulkaanuitbarsting van Kouloúmbo in 1650 ging het echter – letterlijk – bergafwaarts met de nederzetting. Na nog een serie uitbarstingen rond 1710 besloot de Venetiaanse adel de rots te verlaten en vertrok naar het veiliger en toegankelijker Firá. Erosie en aardbevingen hebben er sindsdien voor gezorgd dat steeds meer huizen onbewoonbaar werden. Rond 1865 moest de laatste bewoonster, een oude vrouw, met het nodige geweld van de rots weggehaald worden. Sindsdien is het grootste deel van de oude muren, kerkjes en het oude klooster in de krater beland.

Vanuit Imerovígli is het mogelijk om via een erg steile, smalle trap naar beneden te wandelen, naar de kleine *Ágios Ioánni kerk*. Het pad over de richel en naar de hagelwitte *Theosképastiskapel* aan de voorkant van de rots is niet erg geschikt voor mensen met hoogtevrees, en het wordt ten zeerste afgeraden om hier met kinderen te komen. Vooral op de steile flanken van de Skáros zijn de paden niet erg duidelijk en liggen er veel losse stenen op. Maar de mensen die het aandurven en goede wandelschoenen dragen, worden beloond met een uniek uitzicht op de krater. Pas dan wordt duidelijk hoe ongelofelijk het is, dat hier zoveel mensen hebben gewoond...

Vourvoúlos

Begraafplaats van Vourvoúlos

Vourvoúlos (1,5 km ten O van Imerovígli) ligt verborgen in een puimsteenravijn op een steile helling. Het verschil tussen de hoogste en laagste huizen bedraagt maar liefst 100 meter, een verschil dat des te opvallender is omdat er maar weinig inwoners zijn. Halverwege het dorp ligt het grote, nogal saaie dorpsplein van marmar waar zich overdag niemand laat zien. Bij de *Ágios Evstáthioskerk* bevindt zich ook een monument voor de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Als je hier schuin tegenover de asfaltweg naar boven volgt, kom je

links van de eerste scherpe bocht naar rechts de lokale *begraafplaats* tegen. Niet alleen staat hier een *kapel* met een mooie omgang, maar de doden worden hier begraven in kleine grafkapellen, met blauwe koepeltjes erop, en soms zelfs met een buste of portret ervoor. Iets hoger langs de doorgaande weg naar boven ligt het weinig bezochte gehucht **Áno Vourvoúlos**, met links de fraaie *Agías Móniskerk*, en iets verderop oude grotwoningen.

Vanaf Vourvoúlos loopt er een weg naar de kust, waar zich een kleine haven en een strandje bevinden. In het laagseizoen zie je hier nauwelijks andere mensen, maar dat heeft misschien veel te maken met het ontbreken van ligstoelen op de vrij grove kiezels van het strand. De in de puimsteenwand uitgehouwen boothuizen, een strandtoren en een volleybalnet suggereren echter dat hier 's zomers wel de nodige mensen komen. Zowel ten noorden als ten zuiden van het strand zijn mooie puimsteenformaties te zien.